СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го БЕРЕЗНЯ 1951. — No. 54. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 7, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

СЕНАТ ЗА ДВОРІЧНУ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ

Вашинґтон, 5 березня. — При першім пробнім голосуванні в сенаті над кількома проєктами для військової служби перемогла пропозиція уряду, щоб завести бранку для вісімнадцятьрічної молоді. Це виявилося таким способом, що сенат 55 голосами проти 31 відкинув поправку сенатора Вейна Морса, щоб військова служба обов'язувала від вісімнадцяти з половиною року життя. Незабаром прийшло голосування над іншою поправкою, а саме, щоб служба тривала два роки замість дотепер обов'язуючої двадцятьодин-місячної. Цю поправку прийнято голосуванням на око. При дальшім голосуванні відкинено дві інші поправки, а саме, першу: що ветерани мали б служити найвище 18 місяців, якщо б їх покликано щераз до військової служби; і другу: щоб збільшити з 75,000 до 150,000 число рекрутів, яким можна б дозволити відложити службу для докінчення студій в найближчих трьох роках.

Конналлі за неґайне голосування над висилкою війська заморе.

Сен. Там Конналлі, голова комісії закордонних справ, візвав сенат комісію ухвалити неґайно резолюцію про висилку американського війська до Европи з заміткою, що вона повинна бути передана в руки премієра Сталіна, заки ще зберуться на конференцію міністри Чотирьох Потуг. Поправка до резолюції звісна під назвою Конналлі-Россела, мала б великий вплив на хід нарад на конференції, як не заявив Конналлі. Цю поправку опрацьовують тепер об'єднані комісії закордонних справ і збройної служби. Дня конференції міністрів Чотирьох Потуг ще не встановлено, тому бажаний успіх у цій справі, щоб бути готовим на всяку можливість. У поправці сказано, що Америка вишле тільки війська до Европи і до таких місць, як цього вимагатиме потреба.

ОБВИНУВАЧЕНО 21 ОСІБ ЗА ПАЧКУВАННЯ ОПІЮ

Ню Йорк. — Окружний Федеральний Суд вийшов з обвинуваченням проти 21 осіб, які зорганізували змову для пачкування сирого опію й інших наркотиків з Мексика до Злучених Держав. При таких трансакціях уживано приватних літаків, газолінових тенкін і вантажних авт, як сказано в акті обвинувачення. Там є теж пояснення, що сирого опію вживається до виробу героїни. До Мексика спроваджують опій з Туреччини й Греції, каже прокуратор.

КОМУНІСТИ ПРОГРАЮТЬ БИТВУ ПРОТИ РЕЄСТРАЦІЇ

Вашинґтон. — Комуністи знову програли одну рунду в битві проти реєстрації їх як оруддя Москви. Триособовий федеральний суд одноголосно вирішив що не може стримати генерального прокуратора Дж. Гаверда МекҐрата і Раду Контролі Підривних Діянь від дальших приготувань до зладження листи. Суд подав між ін. арґумент, що відкидає їхнє домагання тому, що конституційні права осіб, які мають бути зареєстровані, в нічому не нарушені, бо вони мають право виказати причини перед радою, чому їх не треба реєструвати.

ТРУМАН ЗАЖАДАВ ДАЛЬШИХ МІЛЬЙОНІВ НА „ГОЛОС АМЕРИКИ"

Кій Вест, на Флориді. — През. Труман переслав пильне домагання до Конґресу, щоб збільшити неґайно фонди на „Голос Америки" в сумі $97,500,000 для протидіяння комуністичним „крутійствам і неправді".

МІЛЬЙОН ОСІБ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Ґровер А. Вейлен, який координує інформації й рекрутацію для цивільної оборони міста заявив, що він надіється зголошення повного мільйона осіб для цієї служби впродовж біжучого року. Досі публіка виказала вдовільне заінтересування цією справою від початку рекрутаційної кампанії, тобто від 3 січня б. р. За звідомленням міського директора цивільної мобілізації, Артура А. Валендера досі зголосилося 125,000 добровольців, а урядово записано туди 150,000 міських працівників та робітників. Для рятунку людей після можливого нападу атомовою бомбою потрібно найменше 500,000 осіб у такому місті, як Ню Йорк. Для остороги міста перед нападом з повітря вже є уставлених 330 сирен. Тепер уставляють ще 134 дальших гудків. Для схованку перед нападом приладжено 22 осередків в підваллях домів а всіх домів, прилюдних і приватних, які надаються на захист, зареєстровано 15,595. Досі 6,000 шоферів і 6,000 помічних поліціянтів дістали інструкції що треба робити на випадок повітряного нападу.

МОРРЕЙ ЗАКИДАЄ ВЕЛИКОМУ БИЗНЕСОВІ КОНТРОЛЮ НАД МОБІЛІЗАЦІЄЮ

Вашинґтон. — Филип Моррей, голова Конґресу Індустріяльних Організацій, вийшов з обвинуваченням, що республіканці й південні демократи, які очолюють мобілізаційну програму, накинули сувору контролю на пересічного зарібника, хоч водночас завели тільки слабий нагляд над заробітками багатіїв і над поведінкою визискувачів. — Промова Моррея є першим вистрілом зорганізованого робітництва на адресу великого бизнесу з метою зорганізувати загальну публику проти теперішньої програми стабілізації цін і платень. Моррей переслав свою до радієвої станції.

Волтер Липман, кореспондент щоденника „Ню Йорк Гералд Трибюн", подає свої заваги до негодування робідничих провідників на стабілізацію цін платень. Він каже, що голови осередніх робітничих організацій мали зобов'язатися допильнувати контролі платень по всіх юніях, а міжтим представники великого бизнесу не мають ніякого обов'язку допильнувати, щоб ціни на продукти не було підвищувані.

В АМЕРИЦІ

● **Кинули гранату до бюра юнії прибережних робітників** у Джерзі Ситі, Н. Дж. невислідженї „партійці" перед юнійними виборами минулого тижня. Ранено п'ять осіб, між ними кандидати на перевибір. Вибори стримано.

● **Бернард М. Барук**, колишній дорадник президентів, звихнув ногу підчас полювання у Південній Каролайні. Він має 84 роки життя. Його привезли літаком до Ню Йорку на виздоровлення.

● **Провірки протиамериканської пропаганди в Совєтах** домагається сен. Вилієм Бентон з Конектикат. Він думає, що Об'єднані Нації повинні розвести слідство над джерелом напастей на Америку, яку Совєти називають „підпалячем війни".

● **Для вичислення цивільних урядових агенцій в Америці в другій світовій війні** видано книжку „Федерал Рекордс оф Ворлд Вор II". Вона обіймає 1,000 сторінок. У ній згадані законодатні, судейські й виконні урядові тіла. Другий том, теж на 1000 сторінок, у підготові.

Зусилля для збільшеної допомоги українським визвольним змаганням вислідом нарад ПАУК в Канаді

ДАЛЬША КОНСОЛІДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ — ОДНОЮ З ГОЛОВНИХ ЦІЛЕЙ

Вінніпеґ Канада, 6. березня. — Минулої п'ятниці, суботи і неділі, в днях 2, 3, і 4-го бебезня, тут відбулися чергові наради Пан-Американської Української Конференції, вислідом яких було цілий ряд важливих рішень, головно щодо збільшеної допомоги репрезентованих ПАУКонференцію українців американських країн українському визвольному рухові, відповідна акція в тому напрямку на міжнародному терені та в поодиноких американських країнах, як теж заходи для дальшої консолідації українського визвольного фронту, що вважається головною передумовою української визвольної політики. В цій четвертій з черги сесії ПАУК, що відбулася в готелю Росл Александра, взяли участь всі члени Президії і Ширшої Ради Комітету Українців Канади, зокрема о. д-р В. Кушнір, інж. В. Коссар, д-р Т. Дацків, А. Яримович, І. Сирник та інші, і представники УККомітету Д. Галичин, Б. Катамай, В. Душник та секретар ПАУК С. Шумейко і екзекутивний секретар ПАУК д-р В. Шандор. З нагоди сесії ПАУК в неділю відбулося віче, на якому крім українських промовців в особах о. д-ра В. Кушніра, голови КУК і голови ПАУК, та Д. Галичина, заступника предсідника УКК та члена Президії ПАУК, виступили заступник губернатора Манітоби Р. Ф. Мек Віліємс, премієр Манітоби Д. Л. Кембел та посадник Вінніпеґу Карнет Култер. В анлійській мові промовляв теж С. Шумейко. Вічем проводив посол до Манітобського Парлям. І. Соломон. На вічу, що відбулося в Плейгавз театрі, було присутних понад 1,500 осіб.

Під час нарад ПАУК головну увагу в доповідях і дискусіях віддано українській справі в теперішньому міжнародному положенні, обговорюючи зокрема необхідність посиленої і сконсолідованої української акції на міжнародному терені. Становище у внутрішньоукраїнських справах з'ясовується в одній з резолюцій, в якій м. і. сказано: „В Україні є революційний український спротив до московської окупації, — збройним раменем якого є Українська Повстанська Армія. Тому, що УГВР діє як керівний орган УПА, Українська Національна Рада та її Виконний Орган повинні для добра визвольної справи України довести якнайскорше до якнайтіснішої координації дій з УГВР, щоб на міжнародному терені речником України був тільки один український провід." В дальшій резолюції стверджено, що „Пан-Американська Українська Конференція вважає, що таким представництвом є Українська Каціональна Рада з її Виконним Органом в Европі".

Місцева канадійська преса віддала сесії ПАУКонкференції багато уваги, друкуючи обширні звідомлення та фотографії з нарад. Заголовки повідомляють: „Українці плянують визволення Батьківщини", „Українські провідники закликають перебрати відповідальність" (Ди Вінніпеґ Трибюн), „Три більші цілі встановляє велике українське зібрання" (Вінніпеґ Фрі Прес) і т. п. характеризують канадійську оцінку сесії ПАУК. —

ШІКАҐО ПРИЙМЕ 500 НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ РОДИН

Шикаґо, 6 березня. — Cтаранням місцевої Ліґи Американських Громадян Українського роду тут відбулося минулої неділі віче ЗУАДКомітету, на якому Ліґа рішила прийняти та розмістити і заопікуватися 500 родинами нових українських переселенців, що приїдуть в найближчих місяцях стараннім ЗУАДКомітету з европейської скитальщини. Вічем проводив голова Ліґи п. Дужанський, а промовляли д-р Іван Смук, адв. Роман Смук, п. Іващук і д-р Ґалан. Між іншим, лікар д-р Іван Смук подав інтересну вістку, що в самому тільки Шикаґо родини новоприбулих збільшилися досі кількістю 133 дітей. Крім постанови прийняти 500 родин нових переселенців, рішено теж відкрити в місті постійне бюро ЗУАДКомітету, що виконуватиме там функції суспільної опіки. Ведеться окрему акцію, щоби всі громадяни ставали членами ЗУАДКомітету і в той спосіб піддержали його корисну працю.

Совєти пропонують обмеження зброї і евакуацію Німеччини

Париж, 6. березня. — На відкритті вступних нарад представників чотирьох великодержав для підготовки порядку нарад майбутньої конференції міністрів закордонних справ, совєтський представник запропонував вчора як першу точку „безпосередні заходи зменшення збройних сил Злучених Держав, Британії, Франції і Совєтського Союзу". Голова совєтської делеґації, А. Ґромико, видвигнув справу, як західні аліянти домагалися, що ця конференція насамперед повинна провірити „причини теперішнього міжнародного напруження в Европі та заходи для забезпечення справжнього і тривкого поліпшення відносин між Совєтським Союзом та Злученими Державами, Британією і Францією". В дальшому Совєти запропонували поставити на порядок нарад вимогу евакуації всіх чужих військ з Німеччини. Аліянти цього сподівалися. В дійсності, Совєти недавно почали перекидувати до Польщі і Чехословаччини деякі частини створених ними німецьких військових формацій, відомих під назвою „Берайтшафтен" — поготівля, але немає жадних доказів, що вони в будь-якій мірі зменшують свої власні окупаційні сили в тій країні. Західні аліянти добачують в совєтській пропозиції намагання „невтралізувати" Німеччину та виключити її евентуальне втягнення до спільної оборонної підготовки Заходу. На перших нарадах з жадного боку не видвигнено ще справи Далекого Сходу. Західні аліянти запропонували такий порядок нарад для майбутньої конференції міністрів: 1. Провірка причин теперішнього міжнародного напруження в Европі та заходів для забезпечення справжнього і тривкого поліпшення відносин між Совєтським Союзом та Злученими Державами, Британією і Францією; 2. Завершення договору для встановлення незалежної і демократичної Австрії; 3. Проблеми, зв'язані з відновленням єдности Німеччини та підготовкою мирового договору. — Совєти зі свого боку цим пропозиціям протиставлають такі свої: 1. Здійснення Потсдамського договору чотирьох великодержав відносно демілітаризації Німеччини та заборони ремілітаризації Німеччини; 2. Приспішення заключення мирового договору з Німеччиною та згідно з цим евакуація з Німеччини окупаційних сил; 3. Поліпшення положення в Европі та неґайні заходи для зменшення збройних сил СССР, ЗДА, Британії і Франції.

ЧЕСЬКИЙ ДИПЛОМАТ ПРО КОМУНІСТИЧНУ ЗРАДУ НАРОДУ

Ню Делгі, Індія, 6 березня. — Бувший комуно-чеський амбасадор в Індії, д-р Богуслав Кратохвіль, що відмовився вертатися до Праги на „нараду" та „вибрав волю", резиґнуючи зі свого посту і прохаючи в Британії права азилю як політичний втікач, виясняє свій крок переконанням, що комуністичний уряд зраджує інтереси чеського народу. В опублікованому тут свому листі до уряду в Празі, д-р Кратохвіль твердить: „Від часу політичних змін в Чехословаччині в лютім 1948 року пройшло три роки. За той час я здав собі справу, що довір'я народу було зраджене, що незалежність та інтеґральність країни була порушена, що природні ресурси країни були ограблені, що працю народу експлуатується, що робітництво під фальшивими гаслами було заставлене продукувати воєнний матеріял, що нація була здеморалізована та змушена скривати свої справжні почування, що в Чехословаччині немає вже незалежної ані внутрішньої ані закордонної політики".

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ РОСІЮ В ЗІРВАННІ ПЕРЕГОВОРІВ З ЯПОНІЄЮ

Вашинґтон, 5 березня. — Злучені Держави таврують Росію і совєтського амбасадора Якова Маліка за зірвання переговорів над умовами для заключення мирового договору з Японією. У комунікаті департаменту стейту сказано, що Росія постійно змагає до заведення права вета при мировім договорі, тому Америка твердить: „Злучені Держави будуть дальше змагати до заключення загального миру з Японією, одначе не признають нікому права вета проти миру. Совєтський уряд постійно домагався права вета і це було причиною проволоки в складенні миру".

Малік, як совєтський представник в Об'єднаних Націях заявив, що він не відновить переговорів, які він вів на спілку з Джаном Фостером Доллесом, американським спеціяльним послом для мирового договору. Департамент стейту дав прилюдне вияснення до цього, кажучи, що сталося мабуть з наказу Москви і тому Росія поступає всупереч своїй пропаґанді, наче б вона бажала миру.

ХОЧУТЬ СПРОВАДИТИ ФАРМЕРІВ З-ПОМІЖ ДІПІСТІВ

Вашинґтон. — Комісія Переміщених Осіб оприлюднює, що група американських фармерських спеціялістів вибирається до Европи для перебірки фармерських іміґрантів зі скитальщини, щоб спровадити їх як фармерських робітників до ЗДА. Діючий голова комісії, Едвард М. О'Коннор, каже, що це приспішить виконання пляну для придбання нових робітників для сільського господарства.

АЛІЯНТИ СПОВІЛЬНЮЮТЬ СВІЙ НАСТУП В КОРЕЇ

Токіо, 6. березня. — Війська Об'єднаних Націй в Кореї помітно сповільнили свій наступ впродовж вчорашнього дня, як ворог на поодиноких секторах фронту почав стягати свої сили, правдоподібно до нового протинаступу або для сконцентрованої оборони. Це відноситься головно до східного фронту — здовж побережжя Японського моря, як теж до центрального на ріці Ган та на захід від Гаенґсонґ. В комунікаті з головної квартири ген. Мек Артура остерігається, що „присутність в районі битви 10 до 12 свіжо відновлених комуно-китайських дивізій створює можливість ворожого протинаступу на центральному фронті". Теж ген. Ріджвей, командант аліянтських сухопутніх військ на фронті в Кореї, заявив кореспондентам, що ворог на центральному фронті сконцентрував досить сил, щоб могти почати протинаступ, додаючи, що аліянти „хвилево" можуть той наступ відбити. Аліянтські успіхи впродовж вчорашнього дня доходили вже тільки до приблизно одної милі терену, тоді як головна увага була скерована на консолідацію та закріплення дотеперішніх успіхів. Проте, в аліянтських коментарях пригадується, що ціллю теперішнього „обмеженого наступу не було здобуття терену, тільки нанесення ворогові якнайбільше втрат. Вчорашні дії на фронті обмежувалися до того, що в офіціяльному повідомленні називається „аґресивними патрулями" аліянтських танків і панцерних частин, що щукали ,слабих місць' у ворожих лініях. До найбільшої активности приходило на східному крилі центрального фронту, де аліянтські відділи вдерлися в укріплені ворожі позиції в горах, завдаючи ворогові великих втрат. Натомість для аліянтської авіяції вчора був — як це сказано в комунікаті — „найкращий день за останні тижні". Авіяція виконала 670 налетів, завдаючи ворогові великих втрат в людях і шкод в матеріялі. В сухопутній і повітряній аліянтській акції вбито вчора 3,052 ворожих вояків, що становить рекорд ворожих втрат в останніх днях. Акція аліянтської авіяції у ворожому запіллі теж вчора була скерована головно проти ворожих комунікаційних ліній та концентрацій ворожих військ.

ПРИПИНЕНО ПОШЕСТІ СЕРЕД КОРЕЙСЬКИХ ВТІКАЧІВ

Тайґу, Корея, 6 березня. — Аліянтське командування сьогодні вперше повідомило, що між корейськими втікачами за аліянтськими фронтовими лініями остаточно пощастило припинити загрозливі пошесті, при активній допомозі аліянтських цивільних команд. Акція велася від початку жовтня минулого року. Від того часу 13,000,000 корейців защеплено проти тифоїду, 9,000,000 проти тифусу і 3,000,000 проти холери. Рівночасно з цею величезною медичною акцією, робиться всі заходи для усунення причин можливих недуг, головно забезпечуються мільйони втікачів та місцевого населення харчами і найконечнішими предметами широкого вжитку. До кінці цього місяця вони знову дістануть 100,000 тон хліба та інших харчів. До корейських портів вже прибуло поверх 400,000 накривал та інших одягів і взуття. Ціла та акція ведеться під загальним наглядом Об'єднаних Націй.

АЛІЯНТИ 10 МИЛЬ ВІД ПАРАЛЕЛІ

Корея, 6. березня. — У вчорашніх боях на східному секторі фронту південно-корейські патрулі підійшли на віддаль тільки десятьох миль від 38-ої паралелі, що перед війною правила за демаркаційну лінію між південною і північною частинами країни. Акція мала місце на північ від Канґнун, як південно-корейські патрулі увійшли до міста Чумунджін, — тепер найдальше висуненої на північ аліянтської позиції. В

ЧІЯНҐ ЗАПОВІДАЄ ПОВОРОТ

Таіпеї, Формоза, 6 березня. — Командант національно-китайських сил, маршал Чіянґ-Кай-ші заповів сьогодні, що націоналісти знову будуть дома на китайському континенті впродовж року, якщо „кожний виконає своє завдання".

ЧЕРВОНА „АВТОНОМІЯ" ДЛЯ ТИБЕТУ

Калімпонґ, Індія, 6 березня. — Курієри з Ятунґ, тибетської місцевости близько індійського кордону, в якій Далай Ляма встановив свою тимчасову столицю, принесли вістку, що між комуно-китайським і тибетським урядом укладено договір, на підставі якого Тибет має дістати „внутрішню автономію", тоді як комуністичний Китай контролюватиме „тільки" його „оборону" та закордонні справи. Далай Ляма мав призначити вже склад нової місії до Пейпінґу, завданням якої буде „підписати і прибити печатку" під цим „договором". В самій країні большевики вже мали почати розбудову сильних військових баз, головно на східних кордонах, що вже було предметом протесту індійського уряду.

МОЖЛИВІСТЬ ПОВНОГО РОЗВАЛУ ІТАЛІЙСЬКОЇ КОМПАРТІЇ

Рим, 6 березня. Італійська преса з поінформованих джерел повідомляє, що досі вже поверх 10,000 італійських комуністів пішли слідами двох своїх лідерів, що збунтувалися проти встановленої Москвою „генеральної лінії" тої партії, яка від комуністів вимагає абсолютної льояльности до Москви, а не своєї власної країни. Першими комуністичними лідерами, що „стітолися" і збунтувалися проти Москви, були Вальдо Маґнані і Альдо Кукчі. За ними почали тепер іти комуністичні „маси", виповідаючи послух Москві та її ставленикам в Італії. В коментарах вияснюється, що цей рух бунту проти Москви та її наказів тільки почався, започатковуючи кризу, що може призвести до повного розвалу комуністичної партії в Італії. Під цим оглядом важну ролю починають грати ліві соціялісти, що раніше солідаризувалися з комуністами і тепер пізнали, що „всяке утотожнювання інтересів італійських робітників з державними інтересами Москви є великою брехнею".

В СВІТІ

● **Про можливість нового порозуміння між Італією і Югославією** в справі Трієсту повідомляється з міжнародних дипломатичних кол.

● **Деякі посли християнсько-демократичної партії** в Італії голосували проти свого премієра де Ґаспері, що хотів зрезиґнувати, але від цього здержали його інші міністри.

● **Заборону перелету понад Неваду**, де находяться поля для випробування атомової зброї, видав през. Труман. Це відноситься до простору на 5,000 квадратових миль в околиці Лас Веґас.

● **Американський амбасадор в Беоґраді** зголосив вибравдання в югославському уряді за порушення югославського повітряного простору одним американським бомбардувальником, що був змилив курс.

● **Група молодих еспанських демонстрантів** розбила в Мадриді виставову шибу бюра Британської Повітряної Служби та знищила реклями подорожі до Гібральтару.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОВКОЛА 22-гої ПОПРАВКИ

„Рузвелт програв" — така є загальна інтерпретація 22-гої Поправки Конституції Злучених Держав з боку тих, що ще й досі не можуть забути Френклинові Д. Рузвелтові порушення американської традиції й його кандидування на президента держави аж чотирьома наворотами. Ясно, що цеї Поправки не було б, коли б додаткові дві каденції Рузвелта принесли були Америці й світові замирення. Не треба було б тоді теж і голосування стейтів над новою поправкою Конституції, щоб законом обмежити президентуру до двох каденцій, просто тому, що потрібна для цього резолюція не була б знайшла більшости в Конґресі. Заважила на цій резолюції в справі Поправки не так „республіканська пімста" в Конґресі з 1947 року, як дехто думає, в якому Республіканська партія мала більшість, але те, що американський нарід почав уже тоді гірко відчувати наслідки шкідливих російсько-комуністично-ліберальних впливів на Рузвелта та його адміністрацію.

Останніми тижнями ратифікували Поправку 12 стейтів. Отже досягнено кваліфіковану більшість (36 стейтів) і таким чином Поправка ввійшла в Конституцію Злучених Держав. Нема сумніву, що й на це вплинуло теперішнє погіршення американсько-совєтських відносин, яке теж зараховано на конто фатальної політики Рузвелта у відношенні до Росії йСталіна, веденої ним в часі останніх двох каденцій. Важко сказати ,чи американська політика відносно Москви була б ліпша, коли б по двох каденціях Рузвелта був вибраний президентом хтось інший. Але гіршою вона вже навряд чи могла б бути. Тому Рузвелт таки не був „необхідним" в двох останніх каденціях, хоч він сам про себе так думав, а його властиві заслуги для країни відносяться до праці та реформ з першої та другої каденцій.

Американський нарід придержувався традиції, встановленої Вашинґтоном, який був проти того, щоб та сама особа займала уряд президента країни довше як дві каденції. Це вважалося охороною перед надто амбітними і жадними влади особами, що могли б занадто сценттралізувати владу, чи навіть ввести диктатуру. Це теж порада президентові й партії, яка є при владі, щоб завчасу подбали про відповідного наслідника й його підготовили до обов'язків відповідального становища президента країни, замість витрачувати енергію на переконування загалу, що тільки та особа, яка є при владі, є „ніким незаступима", як це було з Рузвелтом і скінчилося — фатально.

Ніхто інший, тільки Вудров Вилсон, теж демократ, кандидуючи в 1912 році проти президента Тефта, заявився проти третьої каденції. Він був за тим, щоб нарід мав нагоду що два роки вибирати президентта, так, як це є з конґресменами і одною третиною сенаторів. Вилсон признавав, що чотири роки, вправді, замало для президента, який хоче провести важливі реформи, але теж чотири роки, казав він, забагато для того президента, який не є правдивим речником свого народу.

У важких моментах національної кризи кожний нарід хоче мати у проводі „сильну владу", себто в першу чергу бачити на її чолі велику індивідуальність. Це відчувається найбільше у воєнних часах. Такою індивідуальністю в очах багатьох був Френклин Д. Рузвелт. Але якраз історія з цею індивідуальністю переконує американський нарід, що краще держатись давньої засади, яка не признає, що на становищі президента держави якась одиниця є „незаступима" не тільки в мирних часах, але навіть і у воєнних. На такому тлі зродилась в 1947 році 22-га Поправка до Конституції, яка стала тепер обов'язуючою. Одначе до теперішнього президента Трумана вона не відноситться. Він може щераз кандидувати, якщо захоче, а партія за ним заявиться.

Боротьба за фінансову корпорацію

Стенопістка в Білому Домі, пані Лоретта Йонґ, дістала в дарунку футро вартости $9,000! Така телеграма з Вашинґтону появилася на перших сторінках американських газет. Цей „дарунок" для „бідної" стенопістки став новиною головно тому, що чоловік цеї бюрової робітниці є урядовцем для провірювання зголошень на позичку в могутній Фінансовій Корпорації для Відбудови („Ріконстрокшен Файненс Корпорейшен" або в скороченні „R. F. C."), довкола якої зчинився тепер великий шум. Намагання впливати особисто на людей, які мають силу над фінансовими установами, стара як світ. Звичайно про такі справи люди говорять тільки між собою, а газети про це не пишуть. Але такий лад, який є в ЗДА, має свої сопеціяльности, до яких належить теж прилюдне прання білля. Так треба розуміти прилюдну дискусію щодо протекційної системи в федеральній фінансовій корпорації, себто в центральнім банку з капіталом $100,000,000, вкладеним туди департаментом скарбу.

Р. Ф. К. повстала в часах великої фінансової кризи — „депресії" — в 1932 р. для позичок таким особам і організаціям, які не могли дістати позичок в банках. У першу чергу позичками мали користуватися незаможні родини, які хотіли купити собі дім чи домик. За увесь час свого існування корпорація перевела 59,000 особистих фінансових трансакцій на загальну суму 2.2 біліонів долярів. Були це в 90 відсотках „малі" позички, тобто такі, які не доходили до $100,000 і їх могли давати самі урядовці в різних відділах, яких у цілій країні є 32. Одначе, коли йдеться про „великі позички", отже понад $100,000, то їх ухвалює дирекція, складена з п'яти осіб.

За увесь час діяльности Р. Ф. К. було втрати на $63,800,000, але все ще було чистого зиску на $630,000,000, бо крім уділювання позичок корпорація веде ще деякі підприємства. Між ними є 28 фабрик штучної ґуми і одна гута цинкової бляхи. Підчас мобілізації, на доручення президента, корпорація дає першенство позичкам на закладання й ведення фабрик оборонної продукції.

Корпорація мала від початку бурхливу карієру, бо стала предметом політичних торгів і боротьби. Президент Френклин Д. Рузвелт, якщо йому не вдалося дістати від Конґресу потрібних фондів на його проєкти, діставав їх як часову позичку від Р. Ф. К. Отже вона служила так би мовити для цілей, які підтримувала Демократична партія. Корпорація мала бути самостійна, але якось її причепили до департаменту торгівлі. Та коли секретарем торгівлі став Генрі Волес, то її усамостійнено під управою п'ятьох директорів. Який рік тому сен. Вилйем Фулбрайт дістав від сенатської банкової комісії повновласть прослідити господарку корпорації. Його підкомісія завважала, що там бувають випадки уділювання „великих" позичок за протекцією різних осіб з Білого Дому.

Тому, що корпорацією завідує п'ятьох директорів, кожен з них може підлягати якимсь особистим впливам і це збільшує протекційну систему. Фулбрайт піддав думку, щоб назначити тільки одного директора, з повною відповідальністю. Це сталося саме в такому часі, коли президент уже назначив нових кандидатів на п'ять директорів. Сенатор вийшов ще з пропозицією контролі збоку різних федеральних агенцій. Призидент назвав ці пропозиції „ослячими", одначе виявилося, що він самий мав подібні пляни, а п'ять кандидатів мали мати тільки дорадчий голос.

Коли на оправдання своїх пропозицій підкомісія Фулбрайта почала пригадувати на поодинокі випадки протекційности, сліди якої вели аж до Білого Дому, тоді президент казав принести до Білого Дому листи конґресменів, які наспіли на адресу корпорації. У Конґресі піднесено крик проти цього з закидами, що президент не має права до таких листів. Міжтим виявилося, що в листах конґресмени уживали своїх впливів на виєднання „великих" позичок для своїх приятелів. Отже президент, замість виправдувати впливи своїх прибічників, заскочив Конґрес закидами, що то конґресмени шукали протекції для позичок своїх другів.

Такі взаємні закиди це ніщо інше як звичайна боротьба між Конґресом і президентом за здобування прилюдної опінії і за вплив однієї партії на країну. Закиди протекційности в Америці не є нічом надзвичайним. Якщо б вони були тільки в одному таборі, то можна б з них зробити якийсь ужиток. Але коли, як ось тепер, вони стали двобічними, то це не може причинитися до загального оздоровлення відносин. З цих причин варт слідити за дальшими „стратеґічними „потягненнями обох сторін у справі Фінансової Корпорації Відбудови. Все таки кожне „прилюдне прання" таки дещо помагає. Це публічна контроля, яка бодай припиняє поширення деморалізації.

Друга сторінка медалі

Поширювати правду про Україну, ставити в правдивому світлі український нарід, його історію, його культуру і його змагання, популяризувати у вільному світі взагалі, а в Америці зокрема ідею української визвольної боротьби, познайомлювати американців з усіми проявами українського життя і творчости в усіх ділянках та з їх досягненнями, все це вже від давна належить до головних завдань, що їх собі ставить наша українсько-американська громада.

Багато дечого вже під цим оглядом зроблено. Сам тільки У. Н. Союз видав досі своїм коштом і своїми заходами вже „малу бібліотечку" про Україну, її народ та його історію, культуру і змагання. Історія України Грушевського в англійському перекладі, кілька книжок визначних американських авторів про українську історію, включно з останньою історією України XX сторіччя, видано історію літератури, видано вибрані твори Тараса Шевченка й Івана Франка. Союз Українок Америки видав вже збірку творів Лесі Українки, появились теж інші видання. Періодичні видання в англійській мові — „Український Тижневик" при „Свободі", а зокрема Український Квартальник УККомітету і „Український Бюлетень" ПАУКонференції, дають з черги великий вклад в те, що називаємо поширюванням правди про Україну. Цю працю доповнюють всілякі особисті контакти, імпрези наших громад, всілякі культурні виступи і т. п.

Це є одна сторінка медалі.

Зате ще майже цілком незаписаною є друга сторінка тої самої медалі: видання в українській мові про Америку, її нарід, її розвиток та історію, про американську літературу і загальний культурний дорібок, про американські ідеї, американський спосіб життя і т. п. Ця однобічність між американськими виданнями про Україну і українськими виданнями про Америку є щонайменше дивна, хоча має своє виясненя: раніше американсько-українська громада розпоряджала занадто малою кількістю кваліфікованих сил і справді не могла тої прогалини заповнити. Нові сили — є ще занадто свіжі, щоб вже могли взятися до цеї важливої, але цілком занедбаної ділянки. Але це треба мати на увазі і вже сьогодні про це думати та до цього підготовлятись. Хто ж бо міг би цю прогалину заповнити краще, як власне американські українці, що мають нічим необмежений доступ до багатющих джерел таких знань, що можуть все бачити і провірювати на місці, що тут живуть, можуть порівнювати і провірювати.

Сьогодні часто доводиться почути думку, що в минулому американські українці були б зробили своїм братам в Европі велику прислугу, якщоб навіть коштом деяких висланих їм матеріяльних фондів були дали їм в руки основніші інформації власне про Америку, про американські принципи, американську демократію та американський спосіб життя. Ці вимоги є ще більше наявні сьогодні, в обличчі можливого розвитку майбутніх подій. Нам легко можна собі уявити, яка страшна пустка залишиться в Украні після силою і терором насаджуваного теперішнього комуно-большевицького змісту. Відповідна підготовка, щоб допомогти цю пустку заповнити, є вже сьогодні нашим великим завданням, з яким не можна довше зволікати.

Іван Кедрин

Нездарність російської демократії

(У роковини початку революції в Росії)

34 роки панування в Росії большевизму й актуальна небезпека третьої світової війни з усією її проблематикою казали призабути, що взагалі поміж царським і совєтським режимом в Росії існував період демократичного Тимчасового Уряду. Він недурно назвав себе „тимчасовим", наче у віщому передчуванні, що існувати буде докладно від 7. березня 1917 року по 7-ме листопада (25. жовтня по ст. ст.) 1917 року, себто всього 8 місяців. Це було справді занадто коротко, щоб люди той період затямили! Проте треба цю пам'ять відсвіжувати: найкраще було б не на сторінках української преси а в американській та британській пресі чи в окремій інформаційній брошурі, призначеній для англо-саського політичного світу. Бо у світлі історичних фактів та ще краще з нинішньої історичної перспективи видно яскраво: повну безздарність російської демократії, яка загирила всі історичні шанси, що вона їх мала для перебудови Росії на демократичний лад і вдержання себе при владі. Вона, російська демократія, не тільки не використала тих шанс для добра власної і світової демократії, але зробила все можливе, щоб промостити шлях большевизмові. Бо ніколи Ленін і Троцький та вся стара ґвардія большевиків, здебільша перетранспортована німцями у замкненому ваґоні зі Швайцарії до Петрограду, не були б захопили влади, коли б їх з відвертими раменами не прийняли були перший голова Тимчасового Уряду князь Львов і його міністри і коли б той перший і всі наступні кабінети міністрів Тимчасового Уряду не виявили себе дилетантами, фразерами і що найменше маленькими політиканами, а не державними діячами з широкими овидами, з організаторськими хистами та переднім, а не заднім політичним розумом.

„Архив русской революции", що його видавав на еміґрації Мілюков, дає величезний і повчальний матеріял до історії тієї траґедії Росії і всіх народів, які мали нещастя опинитися в її державних кордонах. Сьогодні мало хто вже знає, що революцію проти Романових протеґувала Англія, якої амбасада в Петербурзі була в курсі всіх революційних приготувань, ставлючи ставку на російську демократію, як на певніщого ґаранта, що Росія залишиться вірною Антанті й продовжуватиме першу світову війну, ані ж ґаранти царського режиму з його „німецькою партією" на царському дворі, яка користувалась навіть Ґрішою Распутіним для скріплення настроїв у користь сепаратного миру з німцями. — Ота распутініяда, загин цілої північно-західної армії у битві під Танненберґом (над Мазурськими озерами), процес проти генерала Семйонова, запідозрення у перекупстві самого міністра війни Сухомлінова, внутрішня ґанґрена царської Росії, що в рр. 1914-17 не була менша від ґанґрени з рр. 1904-1905 (війна Росії з Японією, про котру Леонід Андреєв писав у своєму „Червоному Сміхові": „Ужас і сумасшествіє", — жах і божевілля), — все воно казало західним державам, у першу чергу Англії, поставити хрестик на Романових і переорієнтуватись на князів Львових, Мілюкових і Керенських. Очевидно, що цей рахунок скрахував таксамо, як попередній, бо він був опертий на тій самій засадничій помилці: **на підході до Росії, як до суцільного й тривкого, єдиного державно-політичного твору, а не до зліпка Московщини з цілим рядом підбитих, пояремлених і терором придержуваних країн.**

Море крови, що ним заплатили всі народи Росії і яким далі платить світ за оту тодішню засадничу помилку Антанти, казало призабути, що наївні демократичні правителі, які прийшли на зміну придуркуватому Миколі II., чванилися, що вони перевели „найбільш безкровну революцію в історії світу". Вони хиталися поміж демократичним доктринерством, яке заборонювало виарештувати большевицьких лідерів, що під їхнім боком відверто приготовляли проти них — криваву революцію, та старорежимними методами, якими Погрожували Центральній Раді та іншим „бунтарям" та яких були б напевно вживали, коли б тільки мали силу і змогу. Вони хотіли і війну далі провадити і зберігти „єдність Росії" і горлати про волю народів і переводити аґрарні реформи (Чернов) і зацитькувати чорносотенні круги і переліцитовуватися з большевиками у соціяльних та миролюбних гаслах і зберегти своє добре ім'я в західних союзників і водночас обманюючи їх, фальшиво інформуючи про дійсний стан справ у державі, в яких самі не орієнтувались. Ввесь Тимчасовий Уряд і його правління — це було насправді одно велике непорозуміння, а його пляни були типічні для московської пословиці: „І невінность соблюдті і капітал пріобрєсті" (зберегти невинність і здобути капітал). У практиці з усіх цих задумів залишилися тільки — промови. Повінь промов, що їх виголошували міністри Тимчасового Уряду — між котрими рекорд побив Олександер Керенський, адвокат, що — як закоханий ґотур у лісі — сам заслухувався в красу свого голосу і так захоплювався своїм красномовством, що воно заступало йому потребу розв'язувати актуальні державні проблеми. Очевидно, що спадщина царського правління не була рожева. Очевидно, що правити коаліцією — кадети-соціялісти — різних мастей — це не була розкіш. Очевидно, що не можна мати претенсій ані до Керенського ні будь-кого іншого з Тимчасового Уряду, що він не був Наполеоном Бонапарте, який і Бурбонів ненавидів і революцію здавив і підніс престиж Франції до таких висот, що після власного упадку Франція вийшла переможною із Віденського конґресу. Це зависока мірка до російсько-демократичних міністрів. Але й мірка делікатного виправдування їх обставинами і безпардонністю большевиків і гоном московських мас радше іти під будь-який чобіт, як користати з демократичних свобід, — таке виправдування перечить основам історичної науки та політичної оцінки, яка не знає сентиментів.

Скажете: всі демократії програли після першої світової війни, і німецька і польська і — українська, яка теж виказала свою слабість у боротьбі з власними большевиками, що їх толерувала, та не змогла справитись з труднощами терену. Так, але тут маємо „маленьку" різницю: 1. українська демократія прокидала зі сну свій нарід, приспаний поверх 200-літньою неволею; — 2. ішла від програми автономізму до суверенности і будувала власну державу; 3. боролася збройно проти большевиків ще тоді, коли вся російська демократія була вже на еміґрації. І вся українська демократія була **завжди** проти большевизму та оборонювала демократичні принципи, між ними принцип самовизначення народів, а московська демократія проголошувана устами Керенських проголошувала принципи у роді: „Хай навіть з большевиками, аби єдина Росія". І тому ми кажемо: коли російські демократи підготовили ґрунт большевикам і фактично передали їм владу, то тому, що не тільки не були державними мужами, але й були тільки наполовину демократами. І коли сьогодні ведеться знову міжнародну кампанію за віднову „єдиної демократичної Росії" після III. Світової війни, то це значить ставити на того самого дихавичного коня, на котрого ставила Антанта у 1917 році — й з подібними траґічними наслідками.

Лев Ясінчук.

„НОВА ЕВРОПА"

(Уривок з повісти: „Данина Молохові").

12)

— Не завжди можна, або треба всьо просто казати, — злагіднював священик становище вчителя. Деколи кілька таких задурманюючих фраз може стати у пригоді навіть цілому народові. От, напр. — в нашому повіті маємо голову повітового Комітету, що неодного вивів майже зпід шибениці. А скільки збіжжя, чи людського робочого контінгенту виторгував.

— Але зате пригляньтеся в сусідньому повіті. Там голова Комітету забігає поперед батька в пекло, щоб тільки заскарбити в німців ласки для себе. І що йому скажете! Нібито нарід вибірав його! От, назначив нижчий голова. Аджтім — системи в нацистів ніхто не змінить, тим менше українець. — На це нема сили навіть у них самих. Тут коран — „Майн Кампф", а він проповідує, що Україна має бути німецьким „Лебенсравм-ом" (життєвим простором). Яку силу може представляти Комітет, що в провідницькій системі зводиться до особи „провідника" та ще й назначеного німцями, а не народом! Це, що його кандидатуру висунули принагідні українці, справи не змінює.

В 1943 р. розгонова сила німців притупилася: Сталінграду не тільки не можна було прейти, але навіть було неможливо вирвати з більшовицьких рук румовищ якоїсь там фабрики тієї розсипаної кріпости. Покривджені народи на зайнятій території, заведені у своїх політичних сподіваннях волі, немов розїджені вовки чи підступні шакалі, кидалися ненадійно на німецькі загони й постачання. Наслідком того падав дух у непереможній німецькій армії, — і німецький вояк держався тільки під напором дисципліни, а не віри у виграну справу; вояк мріяв про свій „Гаймат" (батьківщину), про своїх рідних, що їх бомбили аліянтські летуни.

В такий час німцям прийшла гадка створити — з української молоді українське військо. Не без того, що й комітетські дорадники, яких німці припікали за УПА, щоб полекшити свою відповідальність казали: створіть самі військо й молодь вийде з ліса. Німці військо створили, але УПА не покинула ліса. Навпаки, неодин юнак ішов до війська з думкою, що він вимуштрований перейде до УПА з новим вирядом, якщо не буде змоги виступити самостійно в слушний час.

Комітет прийняв з одушевленням і дякою постанову німців й створив побіч себе окрему „Боєву Управу" для переведення організації — наразі — одної дивізії, що її німці охрестили „Галичина". Пішла широка комітетська пропаганда за тією справою. Безперечно, що дехто може мав і щиру, хоч немудру думку, що Дивізія послужить Україні. Але після того, що діялося, кидалося ввічі, що всякі малі люди задумали використати цей момент і на свою особисту користь. Чим то вони постають у німців, коли складуть Дивізію! Це вже видно було по людях, що до того бралися: „провідницько" настроєвий політик, книговод, кооператор, журналіст та й тим подібні під проводом українського підполковника Б., галицького німця з роду, але радше українця душею. По округах були окремі „Боєві Управи" складені з менших величин.

На організаційні збори у Львові пішов і Левчук. Після зборів з проголошенням української державности, це перше зібрання за часу німецької окупації. Саля ревійового театру була гарно прибрана українськими колірами й знаками. На сцені перед блакитно-жовтою котарою стояли в повний ріст з катону вирізані й відповідно помальовані нові прийдешні стрільці чи як вони пізніше звалися „гренадири". На ковнірах їх кабатів драпався жовтий лев на скалу, — будуча відзнака українського гренадира. Весь простір салі зайнятий українською публикою; навіть на підвіконницях сидять. Багато стоїть по всіх кутах і переходах. Не було тільки молоді; тієї молоді, що саме для неї збори й що мала б творити дивізію „Галичина"! Передні крісла займають німці — політики, пропагандисти, журналісти. Тільки крісло посередині ще порожне. На хвилину перед годиною відкриття секретар Комітету повчає публику що повинна встати на повитання „провідника".

Точно в означений час надходить „провідник", невеличкий ростом, років біля пятьдесять, з рідкою ясною чуприною, в очицях, огрядно одягнений.

Паде команда секретаря:

„Позір! — Провідник".

Приявні встали. Провідник підніс недбало праву долоню догори, а секретар — стоячи „на позір" — щось позвітував. Сів провідник на крісло, засіли й учасники. Так певно вітають Гітлєра, — подумав Левчук і смішно зробилося йому від того живцем перещіплюваного зразка. З черги поплили промови — підполковника Б. (в украінській мові), а відтак націвського пропаґандиста, та українського члена Боєвої Управи. Закликом до зголошення в Дивізію закінчилися збори.

Перші зголошувалися члени Боєвої Управи, знаючи наперед, що до війська не підуть. За ними зголосилися ще кількох молодших службовців українських установ, для прикладу.

Левчук почував вдоволення з сьогоднішнього дня. Йому вдалося прихильно поладнати прохання кількох учителів. Були це — то настановлення їх учителями в тих місцевостях, в яких вони бажали працювати, то перенесення на вимагане місце.

(Дальше буде).

Ол. Бабій

ВАСИЛЬ БОБИНСЬКИЙ

(Одна з жертв большевицького терору).

(Докінчення).

Справжній поет-мистець і естет в особистім, щоденнім життю, не тільки в' поезії, автор „Ночі Кохання" і „Тайни танцю" не мав нераз і защо пообідати, але коли виходив з дому, він все був так чепурно одягнений і мав завжди наймоднішу краватку, так, що кожний, хто глянув на нього, думав, що Бобинський — незвичайно богатий кавалір-аристократ.

Поет дуже любив велике місто, вечорами часто виходив на вулицю і блукав вулицями до пізньої ночі тільки тому, щоб насолодитись грою світла, рухом і гамором Львова. Він мав великі амбіції, зовсім свідомо ставив собі за ціль відограти в українській галицькій поезії ту ролю, яку відограв у французькій літературі Малярме, або в німецькій літературі Лессінг.

Хоч у політичних справах Бобинський був тоді уже здеклярованим соціялістом-марксистом, він, як поет, тоді ще не належав до жадної партії. Він прагнув бути передусім поетом, тому часом навіть поміщував свої вірші у „Віснику" та приятелював з поетами, що працювали в загально-національній, чи безпартійній пресі. Він мріяв, що зв'язки з журналістами все ж дадуть йому змогу дістати працю в якійсь редакції, щоб мати змогу жити у Львові, пересиджувати в бібліотеках, віддаючись літературній творчості всеціло.

Тих грошей, які він заробляв пером, вистачало тільки на заплачення помешкання, і то на спілку зо мною, а на заспокоєння інших життєвих потреб Бобинському не залишалось ані сотика. І сталася на моїх очах така подія: Доведений нуждою до розпуки, Бобинський рішився уладити літературний авторський вечір, щоби заробити хоч кількадесять золотих.

Поет уладив літературний вечір, але на той вечір, тоді ще мало відомого поета, прийшло заледви п'ятнадцять осіб публики. Поет читав свої поезії скучно, мляво, його вірші зробили слабе враження.

На другий день один з рецензентів, журналіст (якого прізвища не хочу виявити, бо він є в Америці) помістив у „Ділі" рецензію, в якій цинічно і злобно висміяв літературний вечір Бобинського та його вірші, доказуючи, що літературні вечорі повинні уладжувати тільки відомі, заслужені письменники, а не якийсь там нікому не відомий хлопчак Бобинський, якого ніхто ще не знає, як поета.

Бобинський був амбітний і хоробливо вразливий. В моїй присутності він прочитав рецензію в „Ділі", поблід, почервонів, і, затиснувши п'ястуки, крикнув сердито:

„Ті панки з „Діла" викликають мене на турнір, ну то побачуть з ким мають справу! Я добровільно вступив до Української Армії, я був тяжко ранений в бою з поляками за Львів, я конав на тиф у „Чотирокутнику смерти", а той журналіст з „Діла" сидів за границею в каварні! Тепер, як я примираю з голоду, і хочу літературним вечором заробити собі хоч на кусок хліба, то панок із „Діла" висміяв мій літературний вечір і мене! Я знайду собі дорогу в життю і людей, які поможуть мені знайти працю і засоби до життя!

Вже і перед тим я завважив, що Бобинський щораз більше зачитувався в українській большевицькій літературі, що він дістає київські і харківські журнали, та що він щораз частіше говорить про українізацію в радянській Україні, про розвиток української літератури за Збручем. Завважив я також, що чим більше поляки гнобили в Галичині українців, тим більше в душі Бобинського родилась розпучлива надія, що спасення Галичини — в большевизмі. Та все ж рецензія в „Ділі" на згаданий літературний вечір була останнім товчком, що штовхнула поета на шлях комунізму.

За кілька днів Бобинський оголосив в комуністичній пресі, що виступає з „Вісника" Донцова, а ще за кілька днів він став членом комуністичної партії.

Я виїхав до Праги на студії, і незабаром довідався, що Бобинський у Львові редагує комуністичну газету „Світло" і журнал „Вікна".

Наші дороги життя віддалились, — я наближався до націоналізму, Бобинський до комунізму. За комуністичну роботу Бобинський попав до польської тюрми, і в тюрмі написав кілька гарних віршів.

І сталася така прикра річ: Той самий Бобинський, з яким я колись мешкав в одній кімнаті, почав поміщувати в комуністичній газеті дописі з Праги, які мене прямо компромітували в очах польської поліції, бо в тих дописах комуністи з Праги оголошували, що я роблю в Празі і як відношуся до польських соціялістів і комуністів.

Одного разу я приїхав нелегально з Праги до Львова і на вулиці до мене приступив Бобинський. Я не пізнава його: він був елегантно одягнений веселий, здоровий і бойово настроєний. Він почав із фанатизмом переконувати мене, що я на злій дорозі, що одинокe спасення для України, — то большевизм, бо тільки співпраця з большевиками дасть нам змогу визволити Галичину і Волинь. Я пригадав Бобинському його дописі з Праги проти мене, залишив Бобинського на вулиці і сам пішов до каварні „Центральної".

Але Бобинський погнав за мною. В тому часі проповідування комунізму стало в того поета прямо якоюсь манією фанатика, і він навіть на балях, забавах, у каварнях старався навертати всіх і вся на віру Маркса і Леніна. То ж і тоді, дігнавши мене в каварні, Бобинський з якимсь хоробливим фанатизмом почав доказувати, що я своєю роботою в Празі, своєю літературною творчістю роблю шкоду українському пролетаріятові, тому він мусів для добра мого і для України поміщувати в „Світлі" дописі проти мене, щоби паралізувати впливи моєї фашистівської поезії. В каварні між мною і Бобинським прийшло до гострої сварки за дописі в „Світлі", та сварка мало що не скінчилась бійкою, але присутній Микола Мельник-Матвіїв заспокоїв нас.

Від того дня, я і Бобинський, колишні друзі, перестали говорити з собою і ми не кланялись один одному на вулиці.

Майже десять літ Бобинський видавав у Львові комуністичну пресу, особи з його довкілля говорили явно, що Крушельницький і Бобинський дістають від большевицького консуляту щомісяця 700 долярів на видавничі цілі.

Цькований поліцією, атакований українськими націоналістами, Бобинський не знаходив для себе широкого поля для комуністичної літературної творчості, тому, він рішився виїхати до Києва.

В тім часі, втомлений самотою, він оженився з дівчиною релігійною, яка ніяк не хотіла жити з ним без церковного шлюбу. Комуніст, здеклярований ворог релігії, Бобинський, мусів сповідатись перед вінчанням і взяв у церкві шлюб з нею, яку дуже любив, і про яку написав збірку сонетів „Ніч Кохання".

Бобинський опинився в Києві. Комуністична влада помагала йому зразу, призначила його професором Інституту Шевченкознавства і дала йому велику літературну нагороду за поему про Івана Франка.

А все ж по кількох роках большевицька влада арештувала Бобинського і вивезла в табори на Соловецькі острови, це він і помер, проживши заледве около 40 років.

Письменник Підгайний, який карався на Соловецьких островах, опинившись у Німеччині, видав книжку, в якій описав, як доживав свого віку, і як спокійно, зрезигновано умирав на засланні Бобинський.

Сьогодні навіть такий тонкий знавець літератури, як професор Шерех, признає в своїх статтях, що поезія Бобинського була свого рода етапом у розвитку поезії в Галичині, та що Бобинський перший прищепив у галицькій поезії те, що було нове і гарне в модерній поезії Наддніпрянщини.

Трагедія Бобинського, то образ трагедії всіх тих українців, які щиро, наївно повірили в большевизм і шукали в нім спасення для свого народу, а знайшли смерть.

Трагедія мого колишнього друга Бобинського аж надто сильний доказ, що большевики винищують не тільки українців „фашистів", але й українців комуністів; винищують на те, щоб закріпити панування червоної Москви на Україні.

К. Смовський, ген. хор.

Стратегічний огляд майбутньої війни

Під таким заголовком уміщена стаття в французькому часописі „Ле Монд Іллюстре" лейтенанта-полковника Ф. О. Мікша, бувшого військового аташе при чеському посольстві в Парижі. Під час останньої війни він служив у війську генерала де Ґоля в Лондоні і Алжирі. Він брав участь у складанні підручників з десантних операцій і видав багато своїх наукових праць з галузі новітньої стратегії. Остання його книга „Стратегічні помилки Гітлера" користується великим успіхом і зробила йому авторитет у військових колах.

Уже всім зрозуміло, що сучасна політична ситуація в Европі якнайбільше сприяє поглибленню конфлікту між Заходом і Сходом, що може стати загрозою нової війни. Не треба входити в подробиці. Проте стратегічні пункти до цього часу ще не відомі для загалу, але штаби західніх держав в своїх плянах стратегічних ці пункти передбачали.

В цій статті хочу подати лише свою думку про можливий перебіг конфлікту між двома потужними силами: Совєтським Союзом і англосаським бльоком (Атлант. Пакт).

Не бажаю пророкувати будучих подій, бо відшифровувати якісь військові таємниці, але не можу замовчувати це, так сьогодні актуальне питання. Західна Европа незалежно від її бажання знову мусить стати зреною майбутніх подій вже по тому одному, що сама Европа розпалась на два ворожі табори. Отже: Англія, Франція, Бельгія, Голяндія і Люксембург творять так званий „Господарський Союз". В останньому часі створений „Атлантійський оборонний пакт", до якого увійшли вже 12 держав, але ще не ввійшли Швеція, Еспанія і Портуґалія. Ці три держави мусять бути членами „Атлантійського Пакту", бо вони географічно розположені на крилах стратегічного контрнаступу Західніх Держав на випадок, коли б совєтська армія перейшла Рейн і дійшла до Ляманшу. Держави, які входять до Пакту, відверто стали в опозицію проти Совєтського Союзу. Та не одна Европа розділилася на два бльоки, інші країни світу також беруть участь у тому, чи іншому бльоці. На Середньому і Далекому Сході, де розбіжність політичних течій дуже значна, провадиться політична боротьба, і невідомо, хто вийде переможцем в ній, а від висліду тієї боротьби залежатимуть стратегічні позиції заінтересованих держав. Таким чином цілий світ поділяється на два бльоки разом з Японією, яка після програної війни стоїть по стороні Америки. Я думаю, що Японія буде озброєна (будуть прощені всі її гріхи) і вона візьме чинний уділ на далекому Сході, бо цього вимагають не тільки інтереси Америки й Канади, а також інтереси деяких народів, які входять до складу ОН. За участь Японії у створенні північно-східньої запори, а її треба дати не тільки деякі острови, а також і цілий Сахалін, бо цього вимагає життя японського народу. Якщо провести паралель між стратегічними ресурсами двох світових бльоків, про які мова була вгорі, то кожен з цих бльоків має слідуючі умови:

а) В можливій майбутній війні західний бльок матиме перевагу на морях і в повітрі, а східний на суходолі.

б) СССР ізольований як в Европі, так і в Азії. Він не посідає ані морських, ані летунських відповідних баз, як рівнож і проходів, за допомогою яких можна б негайно прорватися в найбільш важливі зони повітряної активности противника, або на океані.

в) В той час, коли Москва була б примушена обмежити свої операції в просторах між Балтійським морем і Тихим океаном, залишаючись на власній території, англосаські збройні сили контролювали б без усякої перешкоди всі комунікаційні зовнішні лінії від Ню Йорку і Сан Франціско аж до Кептоуну і Лондону, як у повітрі, так і на морі.

г) Совєтський Союз мав би величезні людські ресурси в той час, як англосаський світ далеко переважив би технічною промисловістю і фінансами.

д) В майбутній війні західному бльокові допоможуть партизанські рухи поневолених народів в країнах Центральної і Східньої Европи.

Натомість на територіях, занятих аліянтами, діятимуть большевицькі п'яті кольони і червоні партизани.

В сучасних умовах в разі вибуху збройного конфлікту операції провадились би на трьох театрах військових дій: в Европі, на Середньому і Далекому Сході. Арктичні простори, завдяки розвиткові летунства, набирають неабиякого значення, бо як Америка і Совєти, з тих просторів можуть своїм летунством за дуже короткий час досягти найбільше вразливих місць противника. Можна вважати, що найбільш важливою стратегічною точкою має бути Середній Схід, за оволодіння яким і буде провадитись завзята боротьба між двома противниками. Не здається можливим, щоб з огляду на свій географічний і політичний стан Европа залишилася поза конфліктом, або принаймні була другорядною його точкою. Наш континент має найліпшу систему шляхів сполучення, і армія, якій пощастить її використати, буде в стані виграти війну на всьому світі. Тому самі операції в Европі будуть провадитись більш інтенсивно, ніж десь на Середньому або на Далекому Сході. Але при всьому темпі військових дій на Европейському континенті мусить обов'язково узгоджуватись із темпами дій на Середньому Сході, в той час, як на Далекому Сході операції можуть розвиватися більш-менш самостійно.

Сучасна зброя — летючі ракети, атомова бомба, або бомба, керована радаром не замінять ні в якій мірі стратегічних методів, війни, або заняття стратегічних точок, тобто, в принципі війна майбутня не зміниться і в майбутньому виграватиме той, хто використає стратегічне положення, — себто, і тут географічне положення тих чи інших точок відграватиме першорядну ролю.

Головною стратегічною лінією, звідки правдоподібно почнуться військові дії в Европі, треба вважати демаркаційну лінію, що відділяє Схід від Заходу, себто лінію Любек-Трієст. Розвиваючи далі думку, ми наведемо в подробицях два можливих перебіги майбутньої війни.

Перша гіпотеза — це перевага сил, що наступатимуть із Сходу. В такому випадку довелось би рахуватись з можливістю окупації східніми силами червоних всієї Західної Европи. Протилежна гіпотеза — це наступ західних сил, що зломили б східній барієр на Середню і Східню Европу, себто на держави — сателітів СССР і на самі російські степи.

Матеріяли, якими тепер диспонує Европа в справі співвідношення стратегічних ресурсів, дають можливість думати, що правдивіша перша гіпотеза, себто, наступ сходу на захід. Окупаційні армії західних демократій, розташовані в Німеччині, наразі дуже слабі, щоб стримати енергійний наступ зі сходу, якби навіть інші держави Европи виступили разом з ними. Червона армія, яка зібрала б тоді потужну силу в 200-250 дивізій, могла б здійснити відомий „плян Шліфера" або один з його варіянтів.

Відомо, що німецькі генерали, які трафили до совєтської неволі в другій світовій війні, їх частину совєти притягли до праці, і вони совєтську армію переорганізували і вишколили на німецький зразок. А всі німецькі генерали, а також старшини генерального штабу школилися на стратегії Шліфена і Кляузіца. Вона могла б швидким маршем досягти Піренеїв і Атлантійського узбережжя Франції. Але ж які були б наслідки такої „блискавичної офензиви"?

Правдоподібно, сили Сходу пішли б на здобуття Середземноморського узбережжя і Гібральтару, як ключа до нього. Тут треба зазначити, що географічне положення Піренейського півострова унеможливлює такий швидкий рух, який можливий в Центральній або Західній Европі.

Окупація Західної Европи і Еспанія не має точного значення, якщо одночасно східнім арміям не пощастить ступити ногою на північно-африканський беріг, особливо в Марокко.

Але під час перебігу цієї операції на Заході Европи, досягнувши Піренеїв, або навіть Гібральтару, червона армія весь час має загроженим своє праве крило, з боку Скандинавських країн, якщо з початку розвитку наступальних операцій в Европі, червона армія не спроможеться взяти під контроль Швецію і Норвегію. Але навіть і в такому випадку, червона армія булаб загрожена з боку Британських островів. Від цієї загрози червону армію не врятує окупація Европи, що було блискуче доведено Гітлерові під час II світової війни. І тоді технічна перевага англо-сасів розпічне діяти в повній мірі і набирати найбільшої чинности.

Нам, воякам, уже відомо, що військові дії в другій світовій війні в Европі були цілком узгоджені з операціями на середньому сході. Треба вважати, що стратегічна лінія на середньому сході, звідки правдоподібно розпочнуться дії, якраз лежить на просторах південного Кавказу — між Чорним та Каспійським морем. З цього стратегічного пункту Совєти можуть легко вдарити своїми потужними силами і поставити під загрозу Туреччину і весь середній схід, і можуть вийти на узбережжя Середземного моря, захопити Суезький канал, другу дуже поважну життьову точку Середземного моря.

Другий напрямок удару червоної армії буде на південному заході, щоб зайняти Туреччину і взяти під свою опіку Босфор. Це було мрією всіх білих і червоних царів Росії.

Третій удар буде на південний схід — совєтські війська можуть дуже швидко пройти через Мезопотамію і опанувати Перську затоку, а звідти дуже легко буде провадити акцію на Індію. Коли б червоний Китай розв'язав свої руки в Кореї, тоді б він повів наступ на Індію з другого боку. Може бути й другий стратегічний наступ на середньому сході, це могла б бути лінія з Совєтсько-Іранського кордону. З цього вихідного становища червона армія напрямно може вдарити на південний захід і південний схід і цим підсилила б ліве крило Кавказької групи, а також могла б легко вдертися до Індії, бо як показала нам Палестинська війна — арабські війська дуже слабо вишколені, і не мають бойового духа, щоб могли протиставитись червоній армії. Це єдина стратегія, на яку совєтська армія могла б зважитися на середньому сході, бо в іншому випадкові вона могла б мати слідуючі стратегічні перешкоди:

1. Оборонна лінія англо-сасів після втрати Гібральтару і Суезького каналу, тоді ішла б серединою Африканського континенту по лінії Дахар і Джібуті.

2. Декілька стратегічних точок в Середземному морі, як наприклад: острів Мальта, а також Італія, Греція і вся північна Африка були б під контролем Совєтів і вони примушені були б до повільного виснаження і завдяки їх ізоляції, а потім могла б наступити капітуляція.

3. Цілковита ізоляція життєвої артерії в Британії — Червоне море, Суезький канал, Гібральтар, а тоді Англія мусіла б користуватися окружним шляхом, навкруги південної Африки.

Нам невідомі таємні стратегічні пляни, які мають Совєти до дій на Сході. Тимчасова слабість Совєтів на морі і в повітрі не дає покищо їм змоги проникнути від Владивостоку аж до Голяндської Індії і Океану. Повітряні і морські бази Совєтів, що тепер існують у Сибірі, Манджурії, Владивостоку і в Північній Кореї занадто слабі, щоб могти окупувати навіть Алеутські острови. Можливий наступ суходолом території Китаю, але це не дасть рішучого успіху. А тому можна вважати, що совєтське командування залишить наразі далекосхідній фронт як третю точку своєї стратегії в майбутній війні і зосередить свої сили переважно в районі Середземного моря: тільки Совєти, при наявности могутніх наземних сил могли б успішно змагатися за континенти: Европу, Азію, Африку. Але для цього необхідно мати потужну фльоту і летунство.

Чи в тому випадку Совєти одержуть рішучу перемогу в майбутній світовій війні?

Треба взяти на увагу, що сили англо-сасів розташовані в північній та південній Африці, на Британських островах, у південній Африці, в Австралії, а також на інших територіях великої економічної ваги. Совєтське командування з цими фактами повинно рахуватись

Для англо - сасів утрата Европи була б прикрою несподіванкою, але це не означало б, що війна програна.

Чи Совєти могли б належно зустріти наступ англо-американців в Европі?

В цьому власне, й полягає ключ до перемоги в майбутній світовій війні. Правдоподібно, стратегія англо-американських сил в майбутній війні залежатиме головним чином від тих успіхів, з якими Совєти будуть провадити наступ в Західній Европі і на Середнім Сході, і до Суезького каналу на сході, сили англо-американські будуть відбирати в Совєтів спочатку басейн Середземного моря, а також утрачені простори середнього Сходу, тобто Египту і Месопотамію.

Зовсім у іншому вигляді постає картина далекосхідніх дій, тому, що не може бути думки, щоб Америка втратила свої стратегічні пункти — Алеутські острови і корейський плацдарм.

Якщо англо-американці утримають головні бази під час наступу червоної армії в Єгипті і в Европі, тоді можуть бути розвинені дальші військові дії, які і визначать стратегію на майбутнє. Тоді наступ почнуть англо-американські армії в просторах між Балтійським і Чорним морем, а також у східньому напрямі, а головне опанують негайно Дунайський басейн. У випадку ж, коли б червоній армії удалося захопити раніше Баварські або Австрійські Альпи, і утворити новий фронт, лінія якого проходила б від Балтійського до Адрійського моря, тоді атакуючим було б дуже трудно тиснути з північної Німеччини, і далі по лінії Берлін-Варшава. Втрата Дунайського басейну була б поважним ускладненням для Совєтів. Вони попали б тоді в положення німців з 1944 року. В той час, як англо-американські сили могли б зробити подвійний удар на Балтійське і Чорне море. Є гіпотеза, що в даному випадку західні аліянти могли б піти в напрямках і через Балтійські держави на Ленінград і через Варшаву на Київ, Одесу і Донбас. В такому разі правдоподібно, що англо-американське командування може трохи змінити стратегічний плян німців з 1941 року. Тут треба ще указати на необхідність тісно пов'язати названі дії англо-американців з їхніми морськими операціями у берегів Балтійського моря з вихідних баз, розташованих в Скандинавії, тобто в Швеції.

На середньому сході можливі атаки англо-американських сил мають бути скеровані на лінію Батум-Тавриз-Кабул, які мають дати такі наслідки щодо дальших дій:

а) Армії, що опанують Україну із заходу, дійдуть до р. Донця, де з'єднаються з частинами тої армії, що прорвуть лінію Батум-Тавриз через Кавказ-Кубань і вийдуть на степи України із сходу і там оточать Чорне море.

б) Друга частина англо-американських сил мусить прорватись через лінію Тавриз-Ка-

(Закінчення на стор. 4-тій).

ЗВІТ

з місячних пожертв, зложених до ЗУАДКомітету ЗА СІЧЕНЬ 1951

(в долярах)

Філаделфія, Па: Анна Соломійчук 10.—, Іван Банах 5.—, Іван Кузельський 10.—, Стефан Бриндзей 5.—, „Самопоміч" 10.—, Союз Українок Америки 10.—, В. Лузна 5.—, Іван Гниденко 5.—, Константин Головко 5.—, М. Піско 5.—, о. В. Левицький 5.—, М. Чайковська 5.—; **„Коляда"** на Савт Филаделфії 65.—, яку перевели Іван Дубіль і Павло Пехунь на лісту ЗУАДК ч. 2387 і Петро Марчиха та Микола Козанкевич на лісту ч. 2388. Зі зібраної суми переслано 20.— на Український Католицький Комітет, а на переселенчу акцію ЗУАДК передано 45.50. Коляду зложили: по $5: Дубіль Іван, Марчиха Петро; по $3: Пехунь Павло, Ольховецький Павло, Романик Петро; по $2: Дубіль Семен, Білинський Омелян, Лукасевич Петро, Станько Ілько, Павко Ілько, Омелян Матковський, Ільницький Стефан; по $1.50: Добровольський Микола; по $1: Микола Козанкевич, Кузів Станислав, Бойко Аполонія, Покеца Катерина, Матковський Василь, Поприч Василь, Рубель Іван, Пасіка Михайло, Тканюк Петро, Кондур Теодор, К. М., Гевко Роман, Баб'як Іван, Яцюк Варвара, Литвинчук Мирон, Платон Матковський, Сохор Йосиф, Батенчук Андрій, Шкромюк Ілько, Когут Петро, Котовський Василь, Станевич Анна, Викасович Микита, Гайдук Роман, Матковський Михайло, Комарницький Василь.

Ланкастер, Па: Михайло Танський 10.—.

Бервин, Па: Петро Бабяк 15.—.

Ґрін Дейн, Па: Г. Омелян 5.—.

Пітсбурґ, Па: А. Лукаш 5.—, Іван Шиян 5.—, о. Федір Білецький 8.—.

Арнольд, Па: А. Різник 5.—.

МкАду, Па.: Дмитро Капітула 5.

Нюпорт, Па.: Петро Малешин 5.

Проспектвилл, Па: Анна Колодій 5.—.

Филипсбурґ, Н. Дж.: Михайло Допілька 5.—.

Трентон, Н. Дж.: С. Васильків 10.—.

Джерзі Сіті, Н. Дж.: В. Пащак 5.—.

Гобокен, Н. Дж.: Василь Сердюк 5.—.

Плейнфилд, Н. Дж.: Т-во Івана Франка 10.—.

Лінден, Н. Дж.: Франк Федуняк 10.—.

Фріголд, Н. Дж.: Й. Пінязь 5.—.

Елізабет, Н. Дж.: М. Федецкий 5.—.

Ню Бронсвік, Н. Дж.: Олександер Білинський 5.—.

Нюарк, Н. Дж.: Відділ 100 УНС, Товариство Відродження України, дохід з Академії переслав І. Заблоцький 35.—.

Ню Йорк, Н. Й. Теодозій і Антоніна Кушнір 10.—, Олександер Пишалко 10.—, Михайло Бурава 5.—, Григорій Яремчук 5.—, Н. Данілченко 5.—, Р. Білинський 5.—.

Ню Гайд Парк, Н. Й.: Марія Турко 5.—.

Бофало, Н. Й.: Теодор Наливайко 5.—.

Степлетон, Н. Й.: Григорій Геба 5.—.

Рачестер, Н. Й.: Іван Борзенко 5.—.

Геркімер, Н. Й.: Роман Кузиляк 5.—.

Іст Медов, Л. Ай., Н. Й.: Лєна Проневич 5.—.

Бруклин, Н. Й. Р. Коровайчук 5.—.

Шікаго, Ілл.: П. Танчак 5.—, Григорій Ватаманюк 10.—, Григорій Паук 10.—, Г. Крутель 5.—, Анатолій Усенко 5.—, Василь Ростун 5.—, А. Нагорняк 5.—, Йосиф Сарахман 5.—, Стефан Чучук 5.—, Іван Дзорній 5.—, Петро Волковець 5.—, Збірка з іменин п. Смішкевича, яку перевів і переслав В. Юревич 8.75, Стефан Хомка 5.—, П. Драпула 10.—.

Бервин, Ілл.: М. Миколишин 20.—.

Пеорія, Ілл.: Петро Саламаха 5.—.

Мічелвилл, Мд.: І. Зінченко, 5.—.

Лайборо, Мд.: П. Павляк 5.—.

Балтімор, Мд.: Р. Романовський 5.—.

Ровдесдейл, Мд.: Григорій Клименко 5.—.

Лаурел, Мд.: Ілля Загробецький 5.—.

Рок Галл, Мд.: Ю. Домненко 5.—.

Клівленд, О: Р. Кокоч 5.—.

Коломбус, О.: В. Якіцкий 5.—.

Вадсворт, О.: Анна Олексяк 5.—.

Ст. Луїс, Міз.: Жіноче Т-во „Любов", від. 373 УНС 20.—, пожертва з переведеної збірки серед членів Т-ва 32.—., переслала Анна Ґромоцька.

Фултон, Міз.: Михайло Рейбій 5.—.

Нюберри, Міш.: Др. А. Банах 5.—.

Дітройт, Міш.: Дмитро Городечний 15.—.

Нортгемптон, Масс.: Г. Яременко 10.—.

Бостон, Масс.: Злучені Орґанізації Бостон 5.—.

Ричмонд, Вірджінія: Н. Гриндій 5.—.

Думас, Арк.: Микола Возняк 5.—.

Джошуа, Тексас: Василь Гнатів 5.—.

Гюстон, Тексас: Олена Телєзда 5.—.

Кетл Фолс, Вашинґтон: Данило Мацик 5.—.

Вашинґтон, Д. К. Іван Петрів 10.—.

Мінneаполіс, Мінн.: Григорій Кобрин 5.—.

Гартфорд, Конн.: Филип Вовк, 5.—.

Гадсон, Віск.: М. Каплистий 5.—.

Лейн, Кензас: Богдан Музика 15.—.

Зложили по $3:

П. Ільчинський, Марія Польхе.

По $2:

В. Т. Несторович, І. Бабій, О. Мушкевич, Дмитро Чурілець, Й. Рутецький, Й. Сердюк, М. Бек, Андрій Кушнір, В. Скубіч, І. Сапрай, Корнель Дудич, J. Клименко, Сафран Мороз, М. Турчинський, Анна Ленш, С. Ніґан, Гр. Тимків, Н. Лацик, Ева Задра.

По $1:

Гр. Мельник, Г. Пітнов, А. Б. Курилко, М. Кушнір, М. Мудрик, Ю. Рубенчук, І. Кастумюк, Г. Романків, М. Ґіба, С. Бакум, А. Таран, Гр. Данченко, І. Ільчук, В. Бич, М. Решнівецька, К. Кульматицький, С. Л. Гнатківський, Марія Козак, Гр. Візнюк, М. Скрильнук, В. Сорочак, М. Марків, В. Синовят, І. Гусак, С. Левицький, Н. Лешняк, М. Футерко, Ева Біянська, М. Кокоша, Іван Рибак, А. Курман, Роза Дубик, Ст. Ткачик, Р. Лаба, М. Чурпанин, А. Малицький, В. Бідак, І. Качайло, Т. Нузенко, о. С. Гривнак, Т. Н. Котур, І. Лобур, І. Шабля, Й. Довганюк, О. Ільницький, Р. Клос, М. Шмайда, Ст. Івашко, І. Чепа, Гр. Візьнюк, П. Лобур, Т. Н. Котур, П. Тіцкий, В. Майорчак, С. Беда, Д. Вориль.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ВЕЧІР О. ТАРНАВСЬКОЇ В Л. М. КЛЮБІ

В програмі чергового вечора Літературно - Мистецького Клюбу, що відбудеться в п'ятницю 9-го березня в приміщеннях Клюбу при 149 2-га евеню в год. 7:30, є цим разом скрипковий речитал Оксани Барвінської при фортепіяновому супроводі проф. М. Байлової Твори Гендля, Баха, Паґаніні, Барвінського, Людкевича і Гайворонського є в програмі виступу.

Стратегічний огляд майбутньої війни

(Закінчення зі стор. 3-тої)

був у північному напрямі між Каспійським і Аральським морями опанувати долину в районі устя Волги і поставити під загрозу індустріяльні центри Уралу.

в) Окупація Туркестану і Кіркізії створила б загрозу західньому Сибіру на лінії від Омська до Іркутська. В такім разі сили, що з Тихого океану будуть наступати в напрямку східнього Сибіру, матимуть змогу з'єднатися з південною групою, яка проб'ється з середнього сходу. Щодо стратегії англо-американців на Далекому Сході, то вони могли б використати свої бази на Алеутських островах, Японії, Островів Формозу, і, евентуально Центральний Китай, коли б на той час був вільний Китай від комуністів. В такому випадку в Кореї і Манджурії мають відбутися рішучі бої, а після осягнення там успіху, англо-американські сили змогли б продовжувати наступ з півдня на східній Сибір по р. Армуру аж до Іркутська. Такі припущення і міркування військових стратегів про стратегічні лінії, на яких мають відбутися найбільші військові дії в майбутній війні. Розмірами ці бої далеко перевищають всі військові операції, які відбувалися в II світовій війні.

Перемоги на цих стратегічних напрямках має вкрити вічною славою модерну американську зброю, американських і англійських головних командувачів, які щасливо виберуть стратегічні напрямки, а також дух і завзяття старшин та вояків, які будуть брати безпосередній удил в наступній війні.

В будучій війні можуть відіграти величезну ролю в допомозі розбиття червоної армії українські вояки, а також, вояки інших поневолених Москвою народів, що тепер перебувають в Европі або Америці. Але їх треба завчасу, і відповідно перевишколити з модерною зброєю і новочасною тактикою. Це була б не тільки революційна збройна сила, а головне пропаґандивна сила, яка може потягнути за собою розвал червоної армії. Ми маємо наочні факти з другої світової війни, коли пропаґандивний штаб Гітлера розкидав летючки серед червоної армії, де було сказано, щоб українці кидали зброю і переходили на бік німців, бо з німцями йде Уряд Української Народної Республіки зі своїм військом. В це вояки українці повірили, і переходили на бік німецької армії, нпр. під Уманем на Україні перейшло на бік німців 120,000, а в так званім котлі під Києвом 160.000. Пізніше ці українські вояки гинули від холоду і голоду в німецькій неволі.

Українське вояцтво бореться від 1917 року і до цього часу самотужки проти большевиків, які насильно окупували Україну і використовують її наземні, і підземні природні багатства, і тим багатством утримують свої руїнницькі п'яті кольони у цілому світі.

Кожний світовий конфлікт залишає по собі страшну руїну і нищення европейської цивілізації. Увесь світ покладає тепер всю надію на мирне розв'язання конфліктів і встановлення постійного миру в цьому світі. Але ж як бачимо мир такий можливий при умові, що держави Заходу і Америка мусять озброюватись до зубів, і то негайно, бо може бути пізно. Такий мир може хіба відсунути привід нової війни, а цим треба скористатися для негайного озброєння і відбудови Европи. Бо озброєний мир, як доводить нам історія, завжди приводить до нового збройного конфлікту.

Чи має Европа будьякі чинники, щоб запобігти новому конфліктові? Так ,це мусить бути щире об'єднання західної і американської демократій і тільки це може нас врятувати від останньої катастрофи. Не треба сподіватися на силу двох змагунів за світову владу, а утворити третю силу, як Европейську Федерацію. Пакт Атлантійський, і це єдиний засіб, щоб установити постійний мир, у всьому світі і мирним шляхом розв'язати проблеми поневолених народів, які перебувають під окупацією червоної Москви, не гарними словами, а ділом.

УКРАЇНЕЦЬ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ДЕЛЕҐАЦІЇ НА СВІТОВЕ ДЖЕМБОРІ

Ню Йорк. — У цьому році відбудеться в Зальцкамерґут, в Австрії, сьоме з черги Світове Скавтове Джемборі, яке почнеться 3 серпня 1951 р. і триватиме до 14 серпня. На джемборі приїде коло 20,000 скавтів, з яких п'ятидесяти країн цілого світу, не виключаючи Австралії й Азії. Між ними буде 1,000 скавтів зі Злучених Держав Америки. Американська делеґація виїздить 10 липня через Ґібральтар, Французьку Альжирію і Неаполь та вертається при кінці серпня через Париж. Подорож буде тривати 45 днів та коштуватиме 750 долярів від особи. Перед виїздом делеґація зложить візиту през. Трумановї. На скільки дозволять фінанси, виїде з американською делеґацією відомий в Европі український пластовий діяч, а тепер н. комісар американського Бой Скавту, сктм. Роман Мариновић. Є надія, що й українська делеґація візьме участь в Сьомомі Джемборі, як брала участь в 1947 році в здвизі у Франції та відповість своєму завданню.

● Першу швидку підводну лодку нового типу випустять на воду з початком наступного місяця. Її будують в Ню Лондон, у стейті Конектикат.

Ділимося з рідними й знайомими сумною вісткою, що наш Муж і Батько

Др. АНДРІЙ ЖУКОВСЬКИЙ

бувший старшина С-С-ів, довголітний адвокат в Підволочиськах, помер дня 20. лютого 1951 р., в Шікаґо, Ілл., проживши 58 років.

Похорон відбувся дня 23. лютого на кладовищі в Шікаґо, Ілл.

Дружина і дочка.

ТАРЗАН, ч. 2545. Безборонна жертва.

Шаблевий-Зуб кинувся на плече буйвола, а потім убивчим ударом з блискавковою швидкістю скрутив голову звіра...

— — — — — — —

...залишаючи його мертвим на шляху.

Заманений тілом, що звисало над стежкою, Шаблевий-Зуб підіймався поволі зі стерва вбитого буйвола і поступав до Тарзана.